

Position paper

Rondetafelgesprek inzake de Indische kwestie op maandag 30 september 2019

De reeks financiële claims van de Indische gemeenschap op basis van uitgebleven rechtsherstel

Griselda Molemans

onderzoeksjournalist

---

Eind jaren '90 vonden onderhandelingen plaats over de financiële compensatie voor de Indische gemeenschap op basis van 'vermoedelijke tekortkomingen binnen het rechtsherstel'. Onder de vlag van de stichting Het Gebaar stelde het kabinet-Kok II in 2001 een bedrag beschikbaar van 158,8 miljoen euro, bestemd voor individuele uitkeringen; en 15,8 miljoen euro voor collectieve doelen.

De onderhandelende partij namens de Indische gemeenschap was echter mandaatloos: Ze was in 1991 op verzoek van premier Lubbers aangesteld en bestond grotendeels uit ambtenaren bij de Rijksoverheid. De uitbetaling van het compensatiebedrag vond plaats na het verschijnen van de rapporten die opgesteld zijn door de Technische Commissie Haalbaarheidsonderzoek Indische Tegoeden: het inventariserend onderzoek in Nederlandse archieven (VWS00-1248) op 31 augustus 2000; en het aanvullend onderzoek in buitenlandse archieven (VWS03-0134) op 5 februari 2003.

Op grond van het in Nederland uitgevoerde onderzoek concludeerde de commissie dat 'het aangetroffen archiefmateriaal geen mogelijkheid biedt om verder onderzoek te doen naar de behandeling van ingediende individuele claims. Ook voor de behandeling van eventuele toekomstige individuele claims bood het archiefmateriaal geen aanknopingspunten.'

Voor het onderzoek in buitenlandse archieven geldt dat 'het geïnventariseerde archiefmateriaal gefragmenteerd is, waardoor het niet mogelijk is om op individueel niveau verder onderzoek te doen naar goederen die tijdens de oorlog met Japan verloren of beschadigd zijn geraakt.'

Vanwege de zeer beperkte individuele compensatie bleef de Indische Kwestie echter doorslepen. De afgelopen vijftien jaar heeft de opvatting postgevat dat de kwestie puur en alleen gaat over het uitbetalen van de *backpay* (i.e. de gederfde salarissen van 82.000 ambtenaren en KNIL-militairen over 3,5 jaar Japanse gevangenschap) en officiële excuses van de overheid.

Integendeel: op basis van onafhankelijk archiefonderzoek in onder meer het Nationaal Archief in Den Haag; het archief van het ministerie van Buitenlandse Zaken; de National Archives in Londen; en de NARA in College Park, Md., blijkt er wel degelijk bewijsmateriaal te bestaan als basis voor een reeks financiële claims.

De documenten weerspreken de conclusies van de Technische Commissie Haalbaarheidsonderzoek Indische Tegoeden aangaande de particuliere bank- en levensverzekeringstegoeden; en leggen het gebrek aan transparantie bloot bij de uitbetaling van buitenlandse compensatiegelden voor oorlogsslachtoffers en gedupeerde ontheemde gezinnen.

Ter introductie van de materie is een selectie publicaties in het Algemeen Dagblad, Volkskrant, Leeuwarder Courant en Korea Times bijgevoegd.

Amsterdam, 20 september 2019



▲ Monument ter nagedachtenis aan de KNIL. © ANP

## 'Miljardenschuld aan Indische gemeenschap weggemoffeld'

Nederland moffelt een miljardenschuld aan de Indische gemeenschap weg. Dat stellen nabestaanden van voormalige KNIL-militairen en ambtenaren uit Nederlands-Indië. Gesteund door de Task Force Indisch Rechtsherstel strijden ze bij de rechter tegen de staat om uitbetaling van achterstallige salarissen tijdens de oorlog.

Tonny van der Mee 01-12-17, 05:00 Laatste update: 10:23



3k



De kwestie draait om 82.000 voormalige militairen en ambtenaren in Nederlands-Indië. Tijdens de Japanse bezetting (1942-1945) hebben ze geen salaris noch pensioenopbouw gekregen. Over uitbetaling daarvan wordt al decennialang [gesteggeld](#). Het ging destijds om 1,3 miljard gulden, zo'n 16.000 gulden per persoon. Inmiddels is de totale schuldenlast omgerekend naar nu zo'n 5,7 miljard euro, ofwel: 70.500 euro per persoon, exclusief rente.

Nederland weigert aansprakelijkheid. De staat beroept zich op een arrest van de Hoge Raad in 1956, waarin staat dat alle financiële verplichtingen zijn overgedragen aan Indonesië, de rechtsopvolger van Nederlands-Indië. Dat is bij de soevereiniteitsoverdracht in 1949 vastgelegd in een vermogensbalans.

## Backpay

Uit archiefonderzoek van onderzoeksjournalist Griselda Molemans blijkt dat dit nooit gebeurd is. Uitbetaling van de achterstallige salarissen, de 'backpay', ontbreekt op de vermogensbalans. „Indonesië kan helemaal niet aansprakelijk worden gesteld. In de onderhandelingen staat nergens dat die schuldverplichting is overgedragen”, zegt Molemans. „En er staat letterlijk dat Indonesië alleen schulden hoeft over te nemen waar de republiek belang bij heeft. Daarmee heeft Nederland een vrijbrief gegeven om de achterstallige salarissen niet te betalen. Dat is de hoogste trede van bedrog.”

Eind 2015 sloot toenmalig staatssecretaris Martin van Rijn (VWS) alsnog een akkoord met het Indisch Platform over een terugbetaalregeling. Alleen voormalige militairen en ambtenaren die op 15 augustus 2015 nog in leven waren – of hun erfgenamen als ze na die datum overleden – krijgen een eenmalige uitkering van 25.000 euro, een veel lager bedrag dan waar ze recht op hebben.

Tot nu toe hebben 577 rechthebbenden de uitkering gekregen. Dat heeft de Nederlandse staat 'slechts' 14,4 miljoen euro gekost. Dat is een schijntje bij de eigenlijke schuldlast van 5,7 miljard euro.

Nabestaanden van KNIL'ers en ambtenaren die vóór de peildatum overleden, haalden dit jaar bakzeil bij de rechter. Daarom stapten enkelen gisteren naar de Centrale Raad van Beroep, onder wie Liszy Jonkers (59), dochter van een ex-KNIL-militair. Haar vader diende tijdens de oorlog in het KNIL. Hij werd gevangengenomen, opgesloten in een Jappenkamp en verrichtte dwangarbeid aan de [Birma-spoorlijn](#).

Jonkers vindt de peildatum 'oneerlijk' en 'discriminerend'. Haar vader overleed op 1 oktober 2004. Bovendien is het in strijd met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens: in gelijke gevallen moeten mensen gelijk behandeld worden.



## **Nederland heeft vrijbrief gegeven om achterstallige salarissen niet te betalen. Dat is hoogste trede van bedrog**

- Griselda Molemans

Jonkers: „Voor mij is het een principekwestie. Ik wil morele en financiële erkenning voor mijn vader. Hij is in dienst geweest van Nederland, is gemarteld en heeft geleden. Ik heb het gevoel dat hij niet meetelt. Mijn vader kan er niets aan doen dat hij in 2004 overleed. De Nederlandse staat kan er wel wat aan doen dat ze deze mensen ruim 70 jaar heeft laten wachten.”

## Morele genoegdoening

Het ministerie zegt dat het een niet-wettelijke regeling heeft, waar geen juridische verplichtingen aan vastzitten. De regeling is getroffen als 'morele genoegdoening' en is 'politiek en financieel het hoogst haalbare', aldus de advocaten.

Bovendien stellen ze dat de backpay-regeling niet moet worden gezien als een uitbetaling van achterstallige salarissen. Maar dat strookt niet met de brochure van de Sociale Verzekeringsbank (SVB), het uitvoerend orgaan, waarin expliciet staat dat de regeling daarvoor bedoeld is.

Volgens Hana van Ooijen, advocaat van Jonkers, wordt de schuldenlast door Nederland 'weggemoffeld'. „Het is *too little, too late*. Het heeft lang op zich laten wachten en bereikt slechts een fractie van de groep rechthebbenden. Hoeveel betekenis heeft deze regeling?”



**Nederland heeft 350 jaar gebruikge-maakt van de vruchten van het land en het zweet van de bevolking**

- Sylvia Pessireron

Nederland is het enige land ter wereld dat achterstallige salarissen over de oorlogsperiode nooit heeft uitbetaald. „Het is een beleid van afschuiven en doorschuiven”, zegt voorzitter Sylvia Pessireron van de Task Force Indisch Rechtsherstel. „Nederland heeft 350 jaar gebruikgemaakt van de vruchten van het land en het zweet van de bevolking. Als dat land wordt bezet, schuift ze die verantwoordelijkheid voor haar onderdanen af.”

De rol van het Indisch Platform is dubieus. De organisatie is in het overleg geen officiële vertegenwoordiger van de Indische gemeenschap. Bovendien zijn veel lidorganisaties uit onvrede opgestapt. Molemans: „Het wordt verkocht als een daad van goede wil. Dat je het lef hebt om dit morele genoegdoening te noemen. Alsof het een genereus gebaar is. Het is gewoon een schuld van 5,7 miljard euro die betaald moet worden. Deze mensen hebben daar recht op.”



## Nederland hield smartegeld Birmalijn onterecht in kas

Bij de verkoop van de Birmaspoorweg aan Thailand, in 1947, heeft de Nederlandse overheid als vergoeding voor alle 17.399 Nederlandse ex-dwangarbeiders 1,6 miljoen gulden geïncasseerd - destijds een vermogen. Dat geld is slechts uitbetaald aan mannen die fysiek aan de spoorlijn hebben gewerkt, hoewel dwangarbeiders die kort voor de tewerkstelling overleden, daar ook recht op hebben. Hun erfgenamen werden afgewezen bij het indienen van een aanvraag.

Griselda Molemans 30 mei 2015, 2:00



Kwitantie voor de cheque van ruim 100 duizend pond (1,6 miljoen gulden) die de Nederlandse overheid ontving van de Britse regering. Het document bevindt zich in de National Archives in Londen.



Dat blijkt uit archiefonderzoek en gesprekken met nabestaanden. Gerardus van Oyen is zo'n dwangarbeider die vlak voor tewerkstelling aan de 'Dodenspoorlijn' overleed. Hij bezweek enkele weken na aankomst op 11 mei 1943 in de ziekenbarak van het werkkamp Chungkai.

In 1954 deed de Nederlandse overheid een krantenoproep voor rechthebbenden op de schadevergoeding. Gerardus van Oyens zus Gertruda meldde zich als erfgename, maar haar aanvraag werd door het ministerie van Buitenlandse Zaken afgewezen. Het ministerie stelde zich op het standpunt dat alleen mannen die daadwerkelijk aan de spoorlijn hadden gewerkt, recht hadden op een vergoeding.

De Stichting Administratie Indische Pensioenen (SAIP), die de uitbetaling van de Birmaspoorlijn-uitkering sinds 1996 verzorgt, is hierdoor verrast. 'Het is ons niet bekend dat er sprake is geweest van afwijzingen', reageert de woordvoerder. 'Dit is allemaal voor onze tijd gebeurd. Bij mijn weten gaan we daar nu niet zo mee om.'

Op basis van de handmatige administratie die Buitenlandse Zaken vanaf juli 1954 heeft opgezet, beoordeelt de SAIP welke aanvragen voor uitbetaling in aanmerking komen. 'Met verschillende kleuren en vinkjes zijn de uitbetalingen bijgehouden', meldt de SAIP-woordvoerder. 'Komt er een nieuwe aanmelding binnen, dan checken we die lijsten en zien we wie is uitbetaald.' Omdat de lijsten nooit zijn gedigitaliseerd, weet de stichting niet hoeveel uitbetalingen er in totaal zijn geweest.

### Geen indexatie en rente

'Als rechthebbenden de krantenoproepen in 1954 hebben gemist, staat de weg na zestig jaar nog steeds open voor hen om de uitkering aan te vragen', meldt de woordvoester van Binnenlandse Zaken, waaronder de SAIP ressorteert. 'Er wordt alleen zonder indexatie en rente uitbetaald. De algemene lijn bij de overheid is dat uitkeringen niet geïndexeerd worden wanneer mensen veel later opvragen.'

Aan de Birmaspoorlijn, die tijdens de Tweede Wereldoorlog op gezag van de Japanse bezetter is aangelegd, zijn 3.078 Nederlandse krijgsgevangenen overleden. Vanaf oktober 1942 zijn in totaal 17.399 Nederlanders met meerdere transporten vanaf Java en Sumatra overgebracht naar werkkampen in Birma en Thailand. De Task Force Indisch Rechtsherstel onderzoekt hoeveel mannen vlak na aankomst door uitputting en ziekte zijn overleden. Dit lot was sowieso alle 175 Nederlanders beschoren die op het ereveld in Yangon, voorheen Rangoon, zijn begraven.



## Uit Indonesië gevluchte gezinnen zagen nooit compensatie

Zeventig jaar na de capitulatie van Japan (15 augustus 1945) wachten de uit Indonesië en Nieuw-Guinea gevluchte Nederlandse staatsburgers nog altijd op genoegdoening.

**Griselda Molemans** 17 augustus 2015, 10:00



Indonesië betaalde destijds 600 miljoen gulden (273 miljoen euro) ter compensatie voor de nationalisatie van bedrijven en voor geleden verliezen van particulieren en ondernemers. Gedupeerde Nederlanders die gevlucht waren, konden een schadeclaim indienen, maar de meesten hebben dat nooit geweten. Tot op de dag van vandaag zijn ze ervan verstoken gebleven.

Tussen 1957 en 1962 zijn in totaal zo'n 90 duizend mensen naar Nederland gevlucht met achterlating van al hun bezittingen. Vanwege de strijd om Nieuw-Guinea waren ze staatsgevaarlijk verklaard door president Soekarno.

### **Schadeclaim**

De Nederlandse overheid riep rechthebbenden op een schadeclaim in te dienen voor hun geleden verliezen. Met Indonesië was namelijk overeengekomen dat er 600 miljoen gulden plus rente aan herstelbetalingen werd betaald. De oproep heeft de meeste mensen nooit bereikt, omdat de Nederlandse overheid de oproep begin mei 1969 in een beperkt aantal kranten publiceerde. Binnen drie maanden diende een claim ingediend te worden. De meeste betrokkenen hebben hiervan geen weet gehad.

Volgens het ministerie van Buitenlandse Zaken zijn er naar aanleiding van de oproep 4.777 particuliere vorderingen ingediend. Het is niet bekend hoeveel claims zijn gehonoreerd. Voor particulieren en ondernemers was bij wet een maximaal bedrag van 36 miljoen gulden gereserveerd. De genationaliseerde bedrijven kregen 430 miljoen gulden aan compensatie en de Nederlandse Staat 134 miljoen.

Het archief met de schadeclaims is opgeslagen in de kelder van het ministerie. Er staan 5.537 dossiers van zowel particulieren als bedrijven. Het ministerie heeft het voornemen ze in de loop van 2020 te vernietigen.



### **Finale kwijting**

Wie een claim indiende, moest niet op een volledige compensatie rekenen. Bij wet was vastgelegd dat particulieren slechts 15 procent kregen van een schadebedrag tot 250 duizend gulden. Uit geraadpleegde dossiers blijkt bovendien dat ambtenaren het ingediende schadebedrag eerst afwaardeerden en vervolgens over dat afgewaardeerde bedrag 15 procent berekenden.

Zo kregen de indieners van een schadeclaim van 150 duizend gulden voor nationalisatie van een rubberplantage met woonhuis en stallen in Jakarta 21.950 gulden uitbetaald. Een vordering ter compensatie van het verlies van elf woningen, stallen voor Fries melkvee, een oliefabriek, benzinstation en een bioscoop voor een totaalbedrag van 6 miljoen gulden werd afgedaan met 135.300 gulden.

Bij alle uitbetalingen diende getekend te worden voor finale kwijting, wat betekent dat beide partijen verklaarden niets meer van elkaar te zullen vorderen.

### **Niet goed gecommuniceerd**

Bij de gedupeerden hoort het gezin Reemer, dat in de zomer van 1969 in Sint-Michielsgestel woonde. Ze waren geabonneerd op het Brabants Dagblad, maar in deze regionale krant werd de oproep niet geplaatst. 'Ik ben ervan overtuigd dat er veel mensen zijn zoals mijn ouders die hierover in het ongewisse zijn gelaten', zegt dochter Sandra Reemer. 'Waarom is deze informatie niet goed gecommuniceerd?'

Een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken zegt dat de overeenkomst met de Indonesische regering in alle openbaarheid is gesloten. 'De aangekaarte problemen en de oplossing waren helder. Er was niets geheimzinnigs aan.'

TEKST GRISELDA MOLEMANS

# VERDWENEN GOUD



Kantoren van De Javasche Bank en de Nederlandsch-Indische Escompto Maatschappij in Batavia, het huidige Jakarta.



Het koopvaardijship Java dat op 20 februari raad goud naar New York wist te ontkomen.



# VERDWENEN GOUD



Kantoren van De Javasche Bank en de Nederlandsch-Indische Escompto Maatschappij in Batavia, het huidige Jakarta.



Het koopvaardij-schip Java dat op 20 februari 1942 met de laatste voorraad goud naar New York wist te ontkomen.



Het Kruis van Verdienste dat postuum aan kapitein Willem Persson van het m.s. Java is uitgereikt.

**Bijna 75 jaar na de Japanse bezetting van de kolonie Nederlands-Indië is de grote vraag nog altijd waar een deel van de goudvoorraad van De Javasche Bank, is gebleven. Hoe zit het met de geheime kapitaalvlucht vanuit Batavia naar New York vlak vóór de Japanse inval op Java op 1 maart 1942?**

Overzicht van de goudvoorraad die per 13 juni 1942 in bewaring is gegeven bij de Federal Reserve in New York.

**V**oor de Nederlandse oorlogsslachtoffers was de situatie na de oorlog zuur: ze kregen te horen dat hun bank- en spaartegoeden niet uitgekeerd konden worden omdat 'de Japanse bezetter het goud had geconfisqueerd'. Op 20 oktober 1942 was inderdaad het bevel tot liquidatie van het Nederlands-Indische bankwezen uitgevaardigd, maar het grootste deel van de goudvoorraden was toen al lang in veiligheid gebracht. De Japanse bezetter kon daardoor slechts beslag leggen op een goudvoorraad ter waarde van een half miljoen gulden.

Het rapport *Onderzoek naar de particuliere bank- en levensverzekeringstegoeden van Nederlanders in Nederlands-Indië/Indonesië 1940-1958. Verricht in opdracht van de Begeleidingscommissie Onderzoek Indische Tegoeden* (2000) van het NIOD (Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies) vermeldt dat „de gehele monetair goudvoorraad vóór de capitulatie van Nederlands-Indië in veiligheid was gebracht in Zuid-Afrika en Australië”. De goudtransporten naar Durban en Melbourne vertegenwoordigden een waarde van 104 miljoen gulden, maar de geheime goudtransporten van ruim 270 miljoen gulden naar New York zijn buiten de boeken gehouden.

„Gegevens over de cijfers en verblijfplaats van de monetair goudvoorraad zijn moeilijk te vinden, omdat De Javasche Bank uit veiligheidsoverwegingen de verblijfplaats van haar goud niet publiceerde”.

meldt Peter Keppy, een van de opstellers van het NIOD-rapport. Het archief van de Amerikaanse Federal Reserve in de National Archives in College Park, Maryland, onthult echter dat op 28 juni 1941 Dr. R. Smits, de manager van De Javasche Bank in Batavia, samen met Dr. D. Crena de Jongh, de voorzitter van het Nederlands Indisch Deviezen Instituut (NIDI), Washington bezocht voor een onderhoud met de Federal Reserve.

Het doel van hun reis was om de banktegoeden en goudvoorraden vanwege de oorlogsdreiging veilig te stellen. De Javasche Bank, de centrale bank van Nederlands-Indië, beschikte op dat moment over twaalf bankrekeningen in New York. In totaal werd 60,2 miljoen dollar naar de Fed overgeheveld, ruim 120 miljoen gulden.

#### VOUWMACHT

Ook alle andere tegoeden van De Javasche Bank werden er ondergebracht: „All accounts, deposits, credits, gold, securities, and any other form of property, now or hereafter owned by De Javasche Bank”. Op 20 januari 1942 werd hiervoor een volmacht verleend aan de Federal Reserve, waarbij een luchtdicht verpakt blik met „Eastman Kodak Safety Film”, een verzegelde box en zes dozen met de administratie van De Javasche Bank in bewaring werden genomen. „De precieze geschied-

enis van het verscheppen van administraties vanuit de kolonie naar New York is mij en mijn collega's niet bekend”, reageert Keppy.

Met meerdere transporten zijn dan al goudstaven en gouden munten naar New York overgebracht, maar de Japanse Keizerlijke Marine heeft intussen meerdere eilanden in Nederlands-Indië bezet. Terwijl de geallieerde marinevloot zich groepeerde om de bezetting van het hoofdeiland Java te voorkomen, verlaat op 20 februari 1942 het koopvaardij-schip Java in het holst van de nacht de haven van Batavia. Aan boord bevindt zich de laatste lading goud. Kapitein Willem Persson weet via de Straat Soenda, de waterweg tussen de eilanden Java en Sumatra, aan de Japanse vloot te ontkomen en zet koers richting New York.

Daar is het kapitaal veilig. De weggesluisde voorraad van 124 ton goud vertegenwoordigt een waarde van ruim 270 miljoen gulden. In hun rapport stellen Keppy en zijn collega's dat „de centrale bank, De Javasche Bank, de oorlog in financieel opzicht goed was doorgekomen. [...] Na aftrek van de kasschade, het verlies uit hoofde van de liquidatie tijdens de Japanse bezetting, en de overige posten (waaronder oorlogsschade) kwam de nettowinst over de periode 1941-1946 van circa 8 miljoen gulden bij wijze van uitzondering aan de Staat.”

Het totaalbedrag aan baar goud en geld dat in New York gestald is,

bedraagt echter 390 miljoen gulden. De geïndexeerde waarde van het Indische goud anno 2016 is 1,8 miljard euro. De woordvoerder van De Nederlandsche Bank laat weten dat 'ons tot op heden niet bekend is dat er sprake is geweest van toevoegingen aan de goudvoorraad'. Op de vraag of de Indische goudvoorraad deel uitmaakt van het DNB-goud ter waarde van 4 miljard euro, dat eind november 2015 vanuit New York per schip naar Nederland is gerepareerd, wordt niet gereageerd.

„Verder diepgaand onderzoek naar verschepping van de monetair goudvoorraden was en is waarschijnlijk nog steeds irrelevant”, stelt Peter Keppy. „De tijdige verschepping van het monetair goud maakte dat de Japanse militaire autoriteiten het goud niet hebben kunnen roven.” Maar dat is niet wat rechtzeggenden na de oorlog te horen kregen. Het naar New York weggesluisde kapitaal behoorde deels toe aan Nederlandse particulieren en ondernemers die de Japanse interneringskampen al dan niet overleefd hadden.

#### SPAARTEGOEDEN

Het marine-echtpaar Van Ee ziet na de oorlog niets terug van zijn spaartegoeden. „Jeder tastbaar bewijs voor hun spaarrekening bij De Javasche Bank is in de oorlog verloren gegaan”, licht zoon Martien van Ee toe. „Mijn vader had een rekening bij De Javasche Bank in Malang”, laat Elizabeth van

Kampen weten. „Hij is enkele maanden vóór de Japanse capitulatie overleden. Mijn moeder en ik zijn vervolgens naar Nederland gerepatriëerd. Bij een bankfiliaal in Haarlem informeerde mijn moeder hoe zij bij het geld van haar overleden echtgenoot kon komen. Ze heeft nooit een cent teruggezien.”

„Mijn familieleden hadden vertrouwen in de koloniale administratie”, reageert Tom de Bruin. „Toen hen werd meegedeeld dat de Japanners met al het goud en geld op de loep waren gegaan, namen ze dat voor waar aan.” Net zoals de ouders van Peter Jasper ervan uitgingen dat alle gouden munten, die ze op verzoek van koningin Wilhelmina ingeleverd hadden bij De Javasche Bank, terug werden gegeven.

„Vlak voor het uitbreken van de oorlog in Europa verzocht Wilhelmina tijdens een radio-oproep alle burgers in de kolonie om hun gouden munten in te leveren voor de oorlogskas. Mijn gezagsgetrouwe oma heeft een petroleumblik vol gouden munten bij de bank ingeleverd. Alleen zij, mijn moeder en ik hebben de Japanse bezetting overleefd. De gouden munten hebben we nooit meer teruggezien.”

Bij Koninklijk Besluit van 18 september 1947 kende koningin Wilhelmina het Kruis van Verdienste toe aan Willem Persson, de gezagsvoerder van het koopvaardij-schip Java. Persson ontving de onderscheiding postuum als Nederlandse onderdaan 'die het belang van het Koninkrijk heeft gediend’.



DECLASSIFIED

Authority NNV50024

REC'D IN FILES SECTION

JUL 24 1942

SCHEDULE OF EARMARKED GOLD HELD FOR  
FOREIGN ACCOUNT AS AT THE CLOSE OF  
BUSINESS JUNE 13, 1942.

EUROPE

Belgium, Banque Nationale de Belgique	\$ 166,770,123.56
Denmark, Danmarks Nationalbank	13,365,771.60
Finland, Finlands Bank	3,240,561.17
France, Banque de France	501,778,245.39
Greece, Banque de Grece	6,708,065.20
Latvia, The Government of Latvia	3,429,973.80
Lithuania, The Government of Lithuania	2,805,980.08
■ Netherlands, De Nederlandsche Bank	338,994,190.39
■ Netherlands, Royal Netherlands Government	11,231,340.31
■ Surinam, Surinaamsche Bank	1,097,206.67
Norway, Royal Norwegian Government	33,702,843.68(a)
Poland, Bank Polski	2,246,202.39
Portugal, Banco de Portugal	154,032,224.82
Rumania, Banque Nationale de Roumanie	12,122,126.90
Sweden, Sveriges Riksbank	169,380,627.23
Switzerland, Bank for International Settlements	8,761,503.40
Switzerland, Banque Nationale Suisse	510,024,715.01
Vatican City, Amministrazione Speciale Della Santa Sede Stato Della Citta' del Vaticano	8,361,784.10
Yugoslavia, The Government of Yugoslavia	46,836,537.06
Vatican City, Amministrazione Pontificia Per Le Opera Di Religione, Citta Del Vaticano	3,490,838.28

AMERICAS

Mexico, Banco de Mexico	13,351,063.72
Costa Rica, Banco Nacional de Costa Rica, Issue Dept.	746,064.00
El Salvador, Banco Central de Reserva de El Salvador	2,549,512.16
Guatemala, Banco Central de Guatemala	12,378,817.76
Haiti, Banque Nationale De La Republique d'Haiti	749,295.08
Nicaragua, Banco Nacional de Nicaragua, Departamento de Emision, Special Account	1,501,727.48
Argentina, Banco Central de la Republica Argentina	190,535,645.44
Bolivia, Banco Central de Bolivia	2,992,339.77
Brazil, Banco do Brasil as Fiscal Agent of the Brazilian Government	45,986,061.23(b)
Chile, Banco Central de Chile	617,161.72
■ Curacao, Curacaosche Bank	5,239,232.50
Peru, Banco Central de Reserva del Peru	1,948,330.73
Uruguay, Banco de la Republica Oriental del Uruguay	29,521,744.01(d)
Venezuela, Banco Central de Venezuela S.A.	14,999,946.36
Ecuador, Banco Central del Ecuador	1,749,996.78

ASIA

Afghanistan, De Afghanistan Bank	4,437,961.53
China, The Central Bank of China Currency Reserve Board	6,036,784.21
■ Java, De Javasche Bank	135,254,194.61
Thailand, Royal Thai Treasury	8,999,983.69
Turkey, Banque Centrale de la Republique de Turquie	22,719,527.64

---

 \$2,501,736,263.66

# Opinion

Editorial Columns Thoughts of the Times Cartoon Today in History Blogs Tribune Service Blondie & Garfield

Guest Column

## Blind spots in 'comfort women' research



By Griselda Molemans

During the occupation of Southeast Asia by the Japanese Imperial Army and Navy, many women and girls became victims of rape and forced prostitution. Seventy-two years after World War II, new evidence proves that the number of nationalities involved was much higher than previously assumed. And that the Burma-Thailand Railway and the Dutch East Indies (present-day Indonesia) form blind spots in international research.

The infamous Burma-Thailand Railway, a connection of over 415 kilometers between Thanbyuzayat and Ban Pong, was built by a work force of allied POWs and indigenous slave laborers. On Oct. 17, 1943, the Burmese and Thai part of the railway was joined at Konkoita. The first train to ride on the single track was a brothel train. As part of the festivities, all the Japanese guards were allowed to visit the women and girls aboard the train: at every station, the train stopped for 48 hours.

From the very start of the construction of the Burma-Thailand Railway on Sept. 16, 1942, female victims of forced prostitution were detained along the tracks. In Kanchanaburi, Korean and Taiwanese girls, kidnapped from their native countries, were housed in rows of small huts.



In the Japanese army camp at Hindato, a brothel was set up. After the completion of the railway, a group of British POWs received the unusual order to clean the barracks of the Japanese officers and soldiers. One day, they were confronted with a group of young women, who were housed in special barracks. The British mistook the women for "army whores" instead of victims of forced prostitution.

Several Dutch POWs were in the know of the secret system. Willy Welcker, a Eurasian POW from the Dutch East Indies, spotted two Malaysian girls when he was cleaning the barracks at the Hindato camp. The girls were put to work in a bamboo hut. "They had to work non-stop until they were falling down. Japanese soldiers from nearby camps were queuing up in front of the hut with their trousers unbuttoned." Early on, during his stay at the Burmese labor camp Payatonzu, Welcker also saw Malaysian girls being put to work as "comfort girls." "They couldn't have been older than 15."

Dutch POW Gerhardus van der Schuyt managed to talk to a Chinese "comfort girl" in the wood loggers camp, Linson. On top of the hill near the POW camp, a Japanese officers' camp was installed to hospitalize wounded officers from the Burma battlefront. When Van der Schuyt was ordered to chop wood and clean the camp barracks he saw a group of young girls passing by. And he struck up a conversation with one of them.

"She worked in the kitchen and told me that the Japs had forcibly taken young women from British Malaysia, Thailand, French Indochine and other regions. She herself was 'lucky' to remain in Linson, but other women and girls were sent to the Burma battlefront. There were some 20 'comfort girls' in Linson of whom the majority was Chinese."

Near camp Kinsayok another brothel was installed, where one day a group of beautiful Thai girls arrived. Several British POWs tried to approach the girls, but were rejected. A day later, it became clear why: one of the Thai girls whispered to the men that all the young women had contracted an STD. "Which is good for the Japanese. But not for the British, you see?"

Hardly any woman who worked along the Burma Railway was safe from the Japanese occupier. Tamil women who stayed in the labor camps with their husbands were regularly raped by a group of Japanese soldiers, led by major Hikosaku Kudo. Burmese women, working as sales women or cooks, were victims of rape as well.

Elsewhere in the Dutch East Indies archipelago, American victims were drugged and sexually abused during their captivity in brothels on the island of New Guinea.

On Aug. 18, 1944, American marine J. Copple testified in New Orleans before the Military Intelligence Division that he had seen a fellow countrywoman in Hollandia in April 1944, who had been kidnapped from the Philippines in May 1942. The subject of Copple's confidential report is "Jap Prostitution of Nurses Captured at Corregidor."

Copple was told by American army officers that the nurse "was forced to submit to and accompany Japanese Army officers after her capture. They carried her with them from place to place in New Guinea until her rescue by the American forces at Hollandia. She told the American officers that 19 more American nurses were with the Jap forces around Hollandia, all in the same plight."

His statement in the National Archives at College Park, Maryland, corroborates with a diary fragment from American pilot Al Blum. On May 29, 1944, Blum wrote that "two American nurses, presumably from the Philippines, were found at a Japanese brothel in Hollandia. They were nearly crazy from drugs and dope."

Despite this evidence, no investigation of the fate of American victims has ever taken place. Other governments, among others the Burmese, Thai, Malaysian and Indian, never stood up for their female nationals after the war either, preferring trade relations with Japan over human rights.

*Griselda Molemans is a Dutch investigative reporter and documentary maker. During research for the book publication "A Lifetime of War," due out in 2018, she discovered that the system of Japanese forced prostitution claimed victims of at least 26 nationalities.*